morgendienst

oproep tot eredienst en votum
zegengroet
zingen Liedboek 90 : 1, 2, 9, 11 'Is God de Heer maar voor mij'
wet
zingen Psalm 111 : 6
gebed
lezen Ester 2,5-18
zingen Psalm 102 : 6, 8, 13
tekst Ester 2,17
preek
Thema: Het joodse weesmeisje Ester wordt koningin van Perzië. Dat is
1. Een grote verandering voor Ester: van weesmeisje tot koningin.
2. Een koerswijziging in de hemel: hoop voor Israëls ballingen.
zingen GK Gezang 47 : 4, 5, 6 'Mijn ziel verheft Gods eer'
dankgebed en voorbeden
inzameling gaven
slotzang Psalm 33 : 5, 8
zegen

Titel: Er zit verandering in de lucht! Preek over Ester 2,17.

Samenvatting:
Thema: Het joodse weesmeisje Ester wordt koningin van Perzië. Dat is
1. een grote verandering voor Ester: van weesmeisje tot koningin.
2. een koerswijziging in de hemel: hoop voor Israëls ballingen.

Preek:
Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, zusters en broeders,

Toen Barack Obama de eerste zwarte president van de Verenigde Staten werd, huilden vele zwarte inwoners van Amerika. Het betekende voor zwarte mensen in heel de wereld veel.

Het was voor Barack Obama al een grote stap in zijn carrière. Maar voor donkere mensen over heel de wereld was het meer dan reuzenstap vooruit. Het was de belofte van een nieuwe periode voor een ras dat veel ellende meemaakt.

Een ander voorbeeld. De Marokkaanse Nederlanders hebben in ons land geen goede pers. Maar toen Aboutaleb burgemeester van Rotterdam werd, keek iedereen daar toch van op. Marokkanen doen mee in Nederland, en niet alleen in de negativiteit.

Wij lezen vanmorgen het verhaal van een ballingenkind in het Perzische rijk. Een weesmeisje ook nog. Niet iemand die voorbestemd is voor een glanzende carrière. Toch komt ze dicht bij de troon van Perzië.

Thema: Het joodse weesmeisje Ester wordt koningin van Perzië. Dat is
1. Een grote verandering voor Ester: van weesmeisje tot koningin.
2. Een opvallende koerswijziging in de hemel: hoop voor Israëls ballingen.

1. Van weesmeisje tot koningin. Een grote verandering voor Ester.

We zitten in de tijd van Ahasveros. Dat is de koning *na* Darius, de koning die ervoor zorgde dat na de ballingschap de tempel werd herbouwd. Ahasveros of Xerxes is de koning voor Artaxerxes, die Ezra naar Jeruzalem liet gaan om de verering van Jhwh op orde te brengen.

Koning Ahasveros gaf aan het begin van zijn regering een groot feest voor de hele top van zijn enorme rijk, van India tot Nubië, tussen de Ganges en de Nijl.

Als je dat leest: wat een weelde!

Maar de koning had zichzelf niet zo goed in de hand. Hij raakte aangeschoten (1,10) en kwam op het idee om voor zijn gasten een demonstratie te geven van de schoonheid van de koningin, koningin Wasti. Alleen: ze weigert.

Gezichtsverlies voor koning Ahasveros. Vandaar de woedende reactie. En de koninklijke adviseurs vallen hem bij: als we nu niet optreden, zullen alle Perzische mannen met veel minachting en ergernis te maken krijgen (1,18).

Er moeten maatregelen genomen worden: Wasti wordt van haar waardigheid en positie beroofd. Ze mag met haar schoonheid de rest van haar leven verleppen in een achterkamertje van het vrouwenverblijf. Dat zal de vrouwen van Perzië leren (1,20)!

Hierna gaat de koning een paar jaar op veldtocht naar de westgrens, Hij trekt met zijn legers en zijn vloot naar Griekenland. Ondertussen zien de ambtenaren van het paleis wel in dat er een nieuwe koningin moet komen. Ze organiseren met instemming van de koning een soort miss-Perzië verkiezing.

Ze verzamelen de mooiste ongetrouwde meisjes van het hele rijk en de allermooisten mogen in het vrouwenverblijf komen wonen en krijgen daar een eersteklas schoonheidsbehandeling. Als ze daarmee klaar zijn, zal de koning ze stuk voor stuk persoonlijk keuren.

Een van die meisjes is Ester. Ze was in huis bij haar neef Mordechai die ook op het paleis werkte, in de burcht Soesa. Mordechai en Ester waren Joden. Hun voorouders zaten jaren geleden in de staf van de Jeruzalemse koning Jechonja. Toen koning Nebukadnessar Jeruzalem veroverde, waren ze samen met de koning als gijzelaars meegenomen naar Babel (2Kon.4,8-17).

Ester was heel knap. Ze zit ook bij de selectie. Ze valt ook in de smaak bij de chef van de harem, Hegai. Hij geeft haar voorrang in de schoonheidsbehandeling. Hij

geeft haar zeven hele goede kameniersters, persoonlijke assistenten.

Hoe dat ging voor zo'n meisje? Als je alle behandelingen gehad had, moest je wachten tot de koning je uitnodigde. Als jij aan de beurt was, mocht je zelf weten wat je mee wilde nemen, welke kleren je aandeed, welke lucht je opdeed, en dan ging je 's avonds naar zijn kamer. 's Morgens ging je niet terug naar waar je vandaan gekomen was, je kwam nu in een andere afdeling van het vrouwenpaleis te wonen. Met een andere chef: Saäsgaz.
Van die eerste nacht hing heel veel af. Als je indruk gemaakt had op de koning, kwam je misschien in aanmerking voor een erepositie aan het hof, en dan mocht je kinderen krijgen. En zo niet? Dan vergat de koning je, en zat je je verdere leven als bijvrouw doelloos in de harem. Je kreeg geen kinderen. Je werd veroordeeld tot een vorm van weduwschap.

Wat een zinloze verspilling van vrouwenlevens! En: wat een bedorven omgeving! Hoe moet je in zulke omstandigheden jezelf blijven, en je waardigheid bewaren? Daar zou je vrijwillig nooit in stappen, in zo'n wereld.

De koning is na dik drie jaar weer terug. Het is niet zo heel goed gegaan in Griekenland. Maar er is voor afleiding gezorgd. Hij mag een koningin uitzoeken. Ze hebben gezorgd voor een huis vol prachtige, jonge meisjes.

Ester zit voorin de rij. Als ze aan de beurt is voor een nacht bij de koning, vraagt ze Hegai advies over hoe ze zal gaan. Ze is verstandig genoeg om niet op haar eigen impulsen af te gaan. Goed gezien van Ester. En het werkt, de reacties spreken boekdelen: niemand kan zijn of haar ogen van Ester afhouden (2,15).

Daarna gaat het snel. Het is meteen raak. Koning Ahasveros is diep onder de indruk van Ester. Hij doet haar de koninklijke hoofdband om, de diadeem die de koningin mocht dragen (1,11). Zo wordt Ester de officiële opvolger van koningin Wasti.

Bij deze gelegenheid meldt de schrijver Esters officiële naam, 2,15: Ester, de dochter van Abichaïl, die oom was van haar pleegvader Mordechai, en ook de volledige datum, 2,16: het zevende jaar van de koning, in onze telling 479/478 voor Christus, vier jaar na de verstoting van Wasti, op de tiende tebed, hartje winter.

Het wordt een groot feest. Heel het rijk mag meefeesten. De koninginnetroon is weer bezet. Het probleem van het Perzische hof, van Ahasveros is opgelost.

Maar alles wijst erop dat de betekenis van wat er met Ester gebeurd is groter is dan wat er in de slaapkamer van de koning en in het paleis gebeurt. Je mag vermoeden dat wat hier is gebeurd, een opmaat is voor wonderlijke dingen in de geschiedenis van God volk, van Israël.

2. Esters verheffing tot koningin van Perzië laat een koerswijziging in de hemel vermoeden. Dat geeft hoop voor Israëls ballingen.

De ballingen uit Juda zien dat allemaal wel, natuurlijk. Die rijkdom aan het hof. Die enorme overvloed in Soesa. Als je goed leest hoor je de schrijver wel overdrijven en dus ook spotten. Een feest van 180 dagen voor honderden mensen. De draperieën in de tuin (1,6), de gouden bekers (1,7), het onbeperkte eten en drinken. Schoonheidsbehandelingen van 6 maanden!

Ze zagen natuurlijk ook wel de mannen en de vrouwen die daar middenin zaten. Vooral die driftige, zwakke, makkelijk te manipuleren koning, met zijn zwak voor drank en vrouwen! Tja, ieder zijn geluk! En de raadsheren daaromheen. Wat een gekronkel om de boel netjes te regelen.

Maar wat een gevaarlijke wereld ook als je zelf geen positie hebt. Als je vluchteling bent, balling, vreemdeling, vrouw. Als zulke grillige mannen daar de dienst uitmaken en alles tot hun beschikking hebben om hun zin te krijgen!

Dat betekent dat voorzichtigheid geboden is! Geen wonder dat Mordechai Ester had afgeraden om te vertellen dat ze familie van hem was, en dat ze joods was. Waarom? Je moest gewoon uitkijken, je had niks te zeggen, je was een speelbal van grillige machten. Als balling aan het hof, en als vrouw in de vertrekken van de koning moest je in elk geval de indruk vermijden dat je een mogelijke ingang voor intriges tegen de koning vormde.

In zo’n wereld is het van grote waarde dat een man als Mordechai zich om zijn nichtje bekommert, en haar in huis neemt. Dat is een stukje van de rijkdom van Ester. Daarnaast is ze gezegend met een grote natuurlijke schoonheid. Het is ook een verstandig meisje, gezien de wijsheid waarmee ze in het paleis opereert. Wat stelt het voor? Een fatsoenlijke neef, die haar blijft coachen ook als ze in het huis van de koning woont. Een mooi lichaam dat haar samen met een praktisch verstand en goede contactuele eigenschappen op de op een na hoogste positie van Perzië brengt. Het stelt misschien niet veel voor maar het brengt haar wel ergens.

Daar komt bij: God is er ook nog.

De verteller laat doorschemeren dat er iets bijzonders aan de hand is. Ervaren bijbellezers herkennen dat: ze herkennen de hand van God. Ze hebben gelezen over Jozef in Egypte. Ze weten van Daniël in Babel.

Als zo’n onbetekenend, maar ook zuiver iemand ‘uit het niets’ een hoge positie krijgt, dan broeit er wat in de hemel. Als zo’n meisje uit de joodse underdog het zo ver

schopt, is dat sensationeel. Daarbij valt de eerste Marokkaanse burgemeester van een grote Nederlandse stad in het niet, en zelfs de eerste Afro-Amerikaanse president van de Verenigde Staten.

Ester is niet zomaar iemand. Wij bijbellezers weten wat Hegai, Saäsgaz, en ook Ahasveros nog niet weten: dat Ester een kind van Juda en Benjamin is. Dat *zij* in die gevaarlijke en beladen omgeven boven komt drijven, lijkt een wonder. Dat geeft het vermoeden dat God bezig is geweest de gedachten en de gevoelens van mensen een bepaalde kant op te sturen (Psalm 33)!

Inderdaad, het is een kenmerkende trek in Gods strategie: Hij verheft de geringe, de kleine maakt Hij groot en geeft Hij een erezetel, Hij tilt de arme op uit het slijk en geeft die een plaats tussen de edelen.

Zo is het met Jozef gegaan. Uitgestoten door zijn broers. In de gevangenis geraakt. En toen onderfarao in Egypte! Sleutelfiguur in de redding van zijn familie, en van talloze anderen.

Zo is het met David gegaan. Het jonkie van de familie. Goed voor de schapen en de boodschappen. En uiteindelijk koning naast God! Aanvoerder van Gods volk.

De wet van de omkeer. Maria de moeder van Jezus, zingt er eeuwen later van in haar lofzang. Is wat Ester hier overkomt soms een signaal dat God koers zet naar een nieuwe David? De goede verstaander heeft aan een half woord genoeg. De verteller laat weten dat er een link ligt tussen Mordechai en Saul (2,5). Saul de voorloper van David. Zouden Ester en Mordechai de voorlopers zijn van een nieuwe David?

Vreemdelingen mogen hoop houden. Ballingen hoeven de moed niet op te geven. We leven in een rare wereld. Een rijke wereld. Vol met mogelijkheden. Maar de mensen die het te zeggen hebben – dat is een onzekere factor. De macht en de rijkdom zijn een grillig gegeven. We kunnen er geen staat op maken. Het kan zomaar een wereld worden die ons de deur uitzet.

We hoeven daar niet bang voor te zijn. Boven deze wereld staat een troon. Daar zit God op. En Jezus Christus aan zijn rechterhand. Wie Hem kennen, herkennen zijn hand. Gewoon vertrouwen op God. Gewoon goed op elkaar letten. Gewoon blijven bij wat God je leert. Gewoon goed uit je ogen kijken en je verstand gebruiken.

Dat God regeert met zijn Zoon aan zijn rechterhand is veelbelovend. Weeskinderen hebben een Vader in de hemel. Voor ballingen is er een thuis bij God. En zolang ze nog onderweg zijn, laat Hij ze niet aan hun lot over. Hij creëert ruimte voor zijn kinderen in een onstabiele wereld. Plekken om bij te komen. Lees de tekenen! Amen.